

городах регіона. Частіше всього в соборах юго-західного регіона існує три престолу для можливості одночасно вести декілька служб. При зведенні соборних храмів юго-західного регіона з трьох варіантів об'ємно-планувальних рішень застосовувалася в основному крестово-купольна система і значно рідше — базилікальна. Крестово-купольна система об'ємно-просторового рішення найбільше відповідає функціям соборного храму, який повинен бути великим за розмірами, а його архітектурний образ — величезним і монументальним. Соборний храм юго-західного регіона України ведає зазвичай п'ять глав. При такій схемі досягається хороша прослідковувальність і єдність великого внутрішнього простору храму.

Незважаючи на все різноманітність об'ємно-планувальних рішень православних храмів і різний склад їх приміщень, дотримуються основні параметри розмірів і співвідношення висот і площадей основних частин храму.

ЛИТЕРАТУРА

1. Асеев Ю. С. Стили в архитектуре Украины. — К.: Будівельник, 1969. — 102 с.
2. Довганюк І. Архітектура українських церков. — Львів, 1997.
3. Логвин Г. Н. Украина и Молдавия: Справочник-путеводитель. — М., Искусство, Лейпциг, 1982.
4. Огереев Н. А. Одеса. 1794–1894. — Одесса, 1895. — С. 696.
5. Кондараки В. Х. История Христианства в Тавриде. — Одесса, 1871. — С. 9.
6. Тиц А. А., Воробьева И. В. Пластический язык архитектуры. — М.: 1986.
7. Флоренский П. А. Храмовое действо как синтез искусств // Журнал искусств. — 1922. — №1.

УДК 727.944

Л. М. Абдух

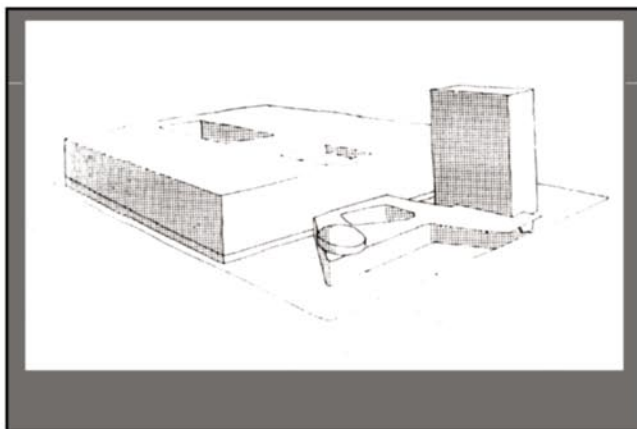
АРХІТЕКТУРНО-КОМПОЗИЦІЙНЕ ФОРМУВАННЯ АПАРАТНО-СТУДІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ В ЄВРОПІ

Телевізійний центр “Granada”, Манчестер, Великобританія

Оригінальний проект апаратно-студійного комплексу, архітектори Ralph Tubbs в співробітництві з Sol Cornberg.

Цей проект має за мету забезпечити не тільки найновішою технічною базою споруду, але й запропонувати такий центр, який би був частиною суспільства, претендував би на залучення людських потоків, таким чином створював би головний штаб суспільного життя в місті. Технічна споруда включає чотири студії, кожна по 42 x 31 м і висотою в чистому вигляді до конструкцій 12,8 м. Дозвіл був отриманий на можливе надання спеціальних прикріплених на балочній сітці камер, з виносним регулюючим управлінням і функціонуванням. Також отримані

дозволи для двох студій з усіх, в яких підлога піднімається і опускається секційно на гідравлічному механізмі, що знаходиться внизу. Кожна студія має при собі контрольні приміщення, але стіни в цих приміщеннях із тонкого картону, а це небажано, тому що там повинно було би бути оглядове вікно, для того, щоб режисер зміг отримати звичне зображення “вид на екрані”, кращий ніж через вікно. Велика увага приділялась недопущенню перетину людей, що мають відношення до різних сфер діяльності. Так, артисти мають свій вхід з цілим комплексом костюмерних приміщень, розміщених в блоки між студіями, це дає безпосередній прохід в обидві студії і цим перегороджує контакт артистів з іншим персоналом. Технічні приміщення згруповані на верхньому поверсі, в частині між чотирма студіями.

Мал. 1. Проект телевізійного центру “Гранада”

Між студіями, на рівні студійних решітчастих балок, є апаратні електропідійомників і освітлювальної апаратури. На цьому рівні, на даху, є сад, кафе і приміщення відпочинку тільки для співробітників телевізійного центру. На рівні студійного поверху розміщені головні механічні цехи та склади декорацій, які знаходяться в широких карманах на перетині, даючи цим можливість пройти до чотирьох студій, а також передбачається можливість подачі реквізиту з задньої частини будинку. Художні зали запроєктовані завдовжки 15,24 м і за допомогою цього запроєктовані неперервні люки в підлозі. Можна через ці люки опускати декорації, які художники можуть малювати прямо на робочих місцях. Характерною рисою цього проекту є те, що споруда притягує людські маси. В проекті в наявності є приміщення, з допомогою якого є можливість суспільного перегляду будь-якого показу, як з творчої сторони, так і з технічної. Воно розміщене в центрі, і це не потребує втручання людей в роботу персоналу. Місце, виділене для глядачів, — це спеціально виділена на планах “вежа”. Входячи в будинок, люди можуть бачити репетиції в процесі, сидячи в спеціальних галереях, а також виробництво декорацій в художніх цехах. Потім їх піднімає ескалатор на верхні поверхи, де вони можуть спостерігати за процесом через скляний екран в централізовані контрольні приміщення. І в самому кінці бачать через спеціальні довгі вікна чотири високих студії, де спостерігають за виробництвом завершення програми. Другі примі-

щення, які призначені для глядачів, це ресторан з великим проєкційним екраном, приміщення телевістави і "Showcase studio". Це маленька студія, яка огорожена скляною стіною і примикає до того місця, де проходять люди, вони мають можливість спостерігати за діями маленької студійної передачі, а познайомитися поближче можуть лише на виробництві.

*Новий будинок телебачення "Voxson" в Римі, Італія
(інж. Walter Bellota, арх. ас. Pasquale Conti)*

Рис. 2. Телевізійний центр в Римі

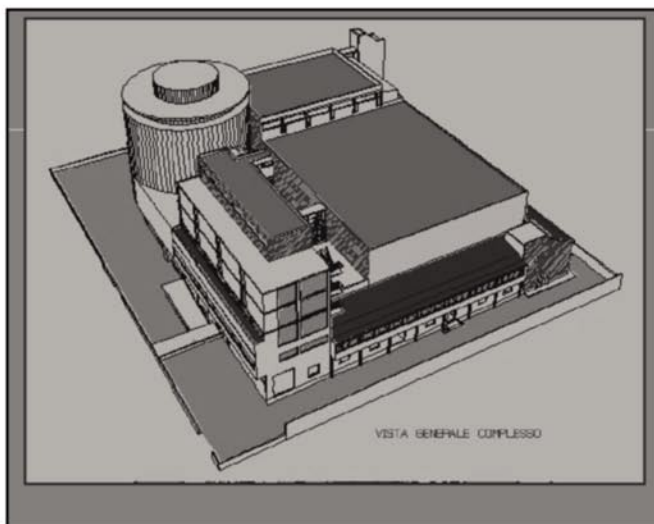

Рис. 3. Аксонометрія проєкту

Промислова група приміщень була побудована в 60-х роках за проєктом професора архітектури Leonardo Del Bufalo, це символ і один із самих цікавих прикладів промислової архітектури в Римі. Він має близько 19238 м² площі по внутрішньому параметру будинку. Радіо- і телевізійні прилади були випущені компані-

сю електронних приладів “Voxson” разом з промисловим підприємством до 1980 р. Техностудія вимагала забезпечення двома найважливішими компонентами, — відновленням і трансформацією, які включають в себе архітектурно-художній образ, проектування інтер'єрів, конструкторський дизайн і технічний розрахунок компанією “Fincentrouno”. Конструкція все ще вимагала змін.

Найважливіший момент — це передбачити знесення старих навісів, розміщених в центрі будинку, і досягнути нового єдиного покриття, площею приблизно в 1739 м² сталевій конструкції з спеціальною розробкою однієї із найбільших телевізійних студій в Італії, її розміри 37 x 47 м і висотою в чистому вигляді 11 м. Навколо великої студії розміщені 4 маленькі студії, які функціонально пов'язані з великою. З південної сторони будівлі, на двох поверхах, навколо центральної студії, розміщені тільки технічні приміщення, виробничі, костюмерні для акторів, танцюристів, музикантів, а також складські приміщення та майстерні по пошиву одягу. На першому поверсі шестиповерхового будинку, впродовж вулиці Tor Cervara, розміщена вхідна група приміщень, місця очікування та обідній зал з баром. На другому поверсі будинку знаходяться редакційні відділи. В споруді є ведучі системи освітлення та системи кондиціонування повітря, а також інші технологічні системи, які роблять із “Voxson Studios” одну з найпрогресивніших і великих телевізійних споруд в Італії. Проект в дійсності зайняв площу близько 10316 м², де велика студія А — 1739 м², друга студія В — 243 м² і три інших студії. Кожний відділ виробництва новин займає площу біля 205 м². Офіси, виробничі приміщення, репетиційні зали для оркестрів, танцюристів, редакції, місця очікування, обідній зал а також інші приміщення складають одне ціле.

Решта 8922 м² будуть відновлені в найближчому майбутньому, з метою створення однієї із найбільших теле- і кіностудій в Європі.

***Телекомунікаційний центр
“Сантьяго де Компостела”, Іспанія, 1994 р.***

Слідом за студійним проектом Фостера нової телекомунікаційної вежі для Барселони, був запроєктований телекомунікаційний центр для історичного іспанського міста Сантьяго де Компостела і побудований на склоні гори St. Mont Pedroso, де є можливість його обдивлятися з усіх сторін. Тут, на місці вертикальних форм рельєфу Барселони, було досягнуто вертикального рішення. В характерній, більш відкритій місцевості, а також із розрахунку, що відносно високих шпилів міського кафедрального собору над гірською долиною платформа була більш підходящою, аніж вежа. Для досягнення оптимального вписування в цю місцевість конструкція мала достатню висоту в 25 м. Однак потрібно було, щоб вона була достатньо широкою для того, щоб зібрати всередині велику кількість персоналу і дати можливість максимальному підступу людей. Платформа повинна була бути розміщена на дуже привабливому і вразливому ландшафті, а також, в доповнення до цього, проект був би інтегрований в головний план міста, для тієї зони, яка б включала програму відновлення лісонасаджень. Проект дозволяє всім співробітникам мати самостійні місцерозташування на платформі, а також прямий підхід до антен і до двох шпилів. Вхід для глядачів в будинок здійснюється через скляний ліфт, який розміщений в галереї стеження, і це дає можливість побачити оточуючий ландшафт.

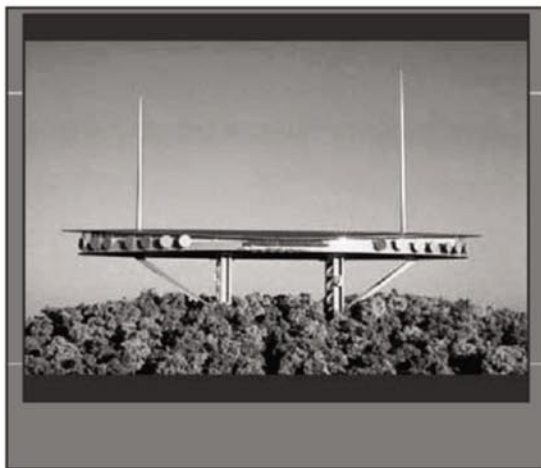

Рис. 4. Телекомунікаційний центр вдень

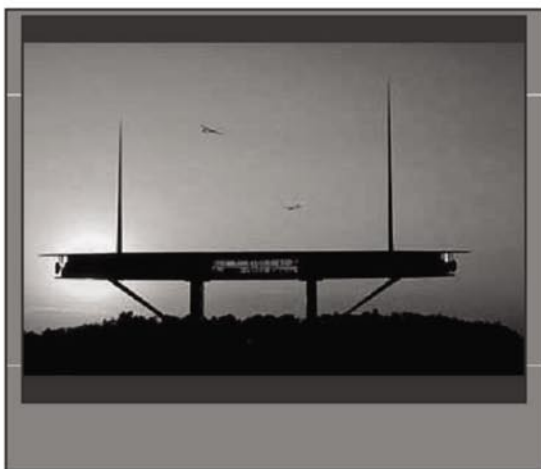

Рис. 5. Телекомунікаційний центр вночі

Віртуальний музей, який веде глядачів до телевізійних штучних робіт, буде рисою в майбутньому для віддалених європейських міст — новим центром відвідування. З неперервним швидким розвитком в області телекомунікацій тільки єдина величина змінюється. Запроектована платформа для міста Сантьяго являється універсальною між технологічною і суспільною стороною, передбачуючи, що цей будинок ніколи не стане застарівати. Ця будівля є сучасним символом міста.

*ВВС радіоцентр.
Лондон, Великобританія, 1982 р.*

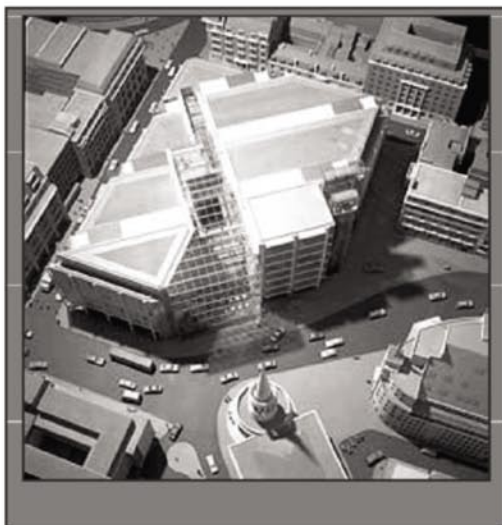

Рис. 6. Макет ВВС радіо центра

Рис. 7. ВВС радіо центр ввечері

ВВС радіоцентр був оригінальним задумом тогочасного голови, Lord Howard, який брав участь і переміг на міжнародному конкурсі в 1982 р. Хоч і ВВС забезпечує громадськість трансляванням, це напрочуд зосереджена організація. Її діяльність тісно пов'язана з штатом ВВС, де, розробивши ряд стратегій, вони створили корпорацію більш доступною суспільству в новій покращеній споруді.

Будівля розміщена на місці готелю “Victorian Langham” (здобутий своєчасно корпорацією за декілька років) з південного кінця Portland Place, напроти трансляційного будинку і церкви John Nash’s All Souls. Це оточуюче середовище було дуже вразливим — обидві будівлі мають відношення, як з історичного, так і міського планування. BBC також мало стратегічні критерії: будівля повинна була забезпечувати технічно-максимальне виробництво, дозволяючи наперед передбачувати транслявальне виробництво; будівництво не могло виступати перешкодою для трансляційної діяльності; по можливості нова будівля повинна була замінити, наскільки це можливо, ті студії BBC, які розкидані по Лондону.

Проект відповідав трьом концептуальним проблемам: взаємозв’язку зі сквером Cavendish на південному заході, необхідності акценту на південному кінці Portland Place та безпосередньому сусідству з трансляційною будівлею і церквою All Souls на звороті вулиці. Більше ніж сто проектів було оцінено.

Кінцевий вибір ярусної будівлі відповідав по висоті до найближчої будівлі. Спостерігалось невисоке підвищення із скверу Cavendish, доки група скляних підйомних башень на північному сході не сформувала найвищу точку на Portland Place. Семиповерхова скляна стіна напроти церкви огородила головний вхід і скляний атриум, розділивши будівлю по діагоналі. Побудовані в ряд магазини, кафе розміщені по осі з церквою, атриум утворює суспільний центр будівлі. Приміщення радіо розташовані по іншу сторону атриума, під ним, в трьохповерховому підземному просторі, розміщені звукова студія і аудиторія. В 1985 р. у зв’язку з назначеному на посаду голови з різними поглядами на BBC, ця схема була відхилена, як тільки це було представлено на планувальному рішенні. Штат BBC, внаслідок того, що було продане місце Langham, перемістився на West London в White city.

Статистика: площа 52000 м².

Клієнт: British Broadcasting Corporation.

Консультанти: Davis Belfield, Everest, Ove Arup, Partners, Tim Smith Acoustics, YRM Engineers.

ЛІТЕРАТУРА

1. Geoffrey Scott. Architecture of Humanism”. — London 1914.
2. Im Zusammenhang interessante Schritten Kenzo Tanges “From Architecture to Urban Design”. — Japan Architect. — № 130.
3. The way urban residences should be (Diskussion mit Tange). — Japan Architect. — № 127.
4. Robert Venturi, Denise Scott Brown. Art and the Vegas Strip. — The Japan Architectural Forum. — Marth, 1968.